

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Tăria catolicismului

În zilele de 8—12 Septembrie c. s'au desfășurat la Viena festivități de grandoare și strălucire incomparabilă. Catolicii germani de pretutindeni și-au ținut congresul anual în vechea cetate a Habsburgilor. Care pe deasupra mai prăznuia și două jubilee: 500 de ani dela înălțarea falnicului turn al domnului Sf. Ștefan și 250 ani dela liberarea Vienei de sub Turci. Două fapte mari ale credinței. Cea din urmă, începutul înfrângerii semilunei, interesează toată creștinătatea și în deosebi pe noi Români. Implinim o elementară datorie închinând măcar un gând fugar amintirii marelui eveniment, care a însemnat o schimbare a istoriei europene.

Și altfel se desprind bogate învățături din congresul vienez, la care un tren special a dus și o delegație puternică a compatrioților noștri șvabi din Banat.

Congresul a voit să fie o revistă a forțelor de care dispune Acțiunea Catolică germană. A reușit peste cele mai optimiste așteptări. Au fost prezente la apel toate unitățile, din toate părțile, din toate țările. Prin delegați și prin reprezentanți au participat și catolicii altor neamuri ale Europei. Așa că serbările s'au deschis în prezența a peste 250.000 participanți. Sfântul Părinte însuși a ținut să fie reprezentat printr'un trimis special, Cardinalul Veneției Lafontaine, căruia i-s'a făcut în toată Austria primire entusiastă. Cardinalul Parisului, al Varșoviei și Ungariei au fost și ei prezenți la marea sărbătoare, la care Președintele Austriei, Cancelarul ei și aproape toți înalții ei dignitari au ținut să ia parte activă și însuflețită.

Vraja și puterea fascinatoare a serbărilor nu se poate spune în cuvinte. Uriașul cortegiu care a primit pe delegatul Papei; închinarea neamurilor și provinciilor în fața Crucii înălțate în fața admirabilei Karlskirche, în seara Sfintei Marii; pontificalele celebrate zilnic; ședințele solemne cu câte 40—50.000 participanți, convoiul „lumânărilor”, pitoresc și impresionant, de Sâmbătă seara; procesiunea euharistică a celor 70.000 de bărbați, dela ceasul 8 până la 10 seara; defilarea de închinare a copiilor, mii și mii, în fața Crucii Mântuitorului, sunt momente, pe care nu le vor uita o viață cei cari le-au văzut. Întreg congresul a fost, după mărturisirea tuturor, o vrajă dulce, o fascinație încântătoare, o deslănțuire fericită de frumuseți și puteri mai pe sus de fire.

Ordinea exemplară, perfectă disciplină și rânduială care a stăpânit totul, organizația desăvârșită până în cele mai mici detalii; apoi spiritul de adâncă reculegere al mulțimilor imense, tăcerea solemnă a miilor cufundate în rugă, merită să fie pomenite deosebi. Ele fac dovadă, că spiritul de ordine și autoritate, organic și esențial catolicismului, nu este vorbă goală.

După toate acestea, chiar și „Adevărul se vede nevoit să constate, cu cuvenita tristețe, de sigur, că da, »catolicismul este încă foarte puternic«. Întrebarea e însă, pentru „Adevărul”, dacă va fi destul de tare și în ordinea politică, dară va putea reface viața sbuciumată de astăzi prin puterea credinței? — Da, răspunde congresul, prin graiul Cardinalului Innitzer al Vienei și al Cancelarului Dollfuss: catolicismul vrea să înnoiască lumea și să salveze cultura și civilizația creștină. Da, este răspunsul întregului congres, care a a dovedit adâncă, neseacăta putere regeneratoare pe care o are dreapta credință. Și care trebuie să biruiască!

„Astra“ învie

Insemnări și observațiuni pe marginea serbărilor dela Brașov

(=). „Astra“ noastră culturală este, pentru toți și toate, „venerabilă“. Nimeni nu-i contestă acest titlu. L-a dobândit și meritat din plin. Nu atât prin bătrânețe — în lumea, din care face parte, anii se numără cu veacul — cât mai ales prin munca vrednică pe care a desfășurat-o, în timpuri grele, o jumătate de secol. — În vremea din urmă epitetul părea a spune însă altceva. „Asociațiunea“ se stingea văzând cu ochii. Pe nesimțite trecea în lumea dreptilor. Spre marea durere a tuturor celor cari înțeleg, că azi ea ne este mai indispensabilă decât oricând.

În mijlocul materialismului triumfător, în vâltoarea unei civilizații de fabrică lugubră, care stă să înăbușe adevăratele valori creatoare, să omoare datini și tradiții, să sece izvoarele spiritului dătător de adevărată cultură, avem nevoie de toate forțele și de toate energiile cari pot restabili echilibrul pierdut și pot directiva evoluția neamului pe drumul idealurilor rămânătoare. Dela unire încoace, ne sbatem mereu să ne consolidăm economicște. Dar nu acumularea de bogății — a dezvoltat frumos acest gând discursul cuprinzător al președintelui „Astrei“, d. prof. Iuliu Moldovan — este chezașia progresului și prosperității. Istoria dovedește tocmai contrarul. De aceea și la noi, azi mai mult decât oricând, este necesar, ca printr'o „intensă activitate culturală, să se restabilească solidaritatea și unirea în gând și fapte privitor la căile de urmat spre binele neamului“. Ceeace poate face „Astra“ mai ușor decât orice încercare și înjghebare nouă. Ea are puterea tradiției și are dragostea tuturor celor buni, atât de împărțiți altfel de vâltoarea vieții.

Din fericire, adunarea generală din acest an, ținută la Brașov în 8—10 Septembrie, deschide noi orizonturi și întemelază noi nădejdi de viitor. „Venerabila“ a făcut dovada că trăiește, își înțelege vremile cu imperativele lor schimbate și este hotărâtă să înfrunte voinicește valorile potrivnice.

Adunarea s'a desfășurat în linii și proporții impunătoare. A avut fast și strălucire. Brașovul, cu așezarea lui pitorescă și cu largile posibilități materiale de așezare confortabilă și desfășurare ușoară a ședințelor și festivităților, a dat un cadru minunat pentru serbări. Se vede de departe, că despărțământul Brașov e bogat și știe folosi bine banul. — Apoi a participat lume multă. Vechii prieteni ai „Astrei“ s'au revăzut și regăsit cu toții, dovedind dărzenia cu care vreau să ducă mai departe steagul obosit. Programul bogat, de stil mare, s'a executat admirabil: ședințe bine cercetate, expoziții interesante, conduct etnografic pitoresc, concerte la înălțime. — Și peste toate, drept încoronare a strălucirii, prezența

Regelui, președintele de onoare al „Astrei“. — Are, fără îndolală, puternice resurse de viață instituția care se poate prezenta în acest chip la darea de seamă anuală.

Și „darea de seamă“ propriu zisă, raportul comitetului, își are și ea interesul său. Fără flori de stil și fără nici o împodobire a realității, ea privește adevărul în față. Membri are foarte puțini: 6982 în total. În schimb, se constată o înviorare în activitatea culturală. S'au ținut, în cursul anului, 2163 conferențe și prelegeri populare. Numărul bibliotecilor a sporit la 977, cu 73500 cărți. Este semnificativă și promițătoarea însuflețire cu care tineretul din Cluj, în șiruri compacte, a îmbrățișat cauza „Astrei“ și s'a pus în slujba idealurilor ei. La fel hărnicia proaspătă și rodnică a regionalei din Basarabia. — În toată această activitate se constată „accentuarea notei naționale“, directivă smulsă, se vede, din însași porunca vremii, fără îndrumări speciale dela conducere.

Ceeace arată că „Astra“, rămânând aceeași în programul său esențial, în chip firesc și necesar ascultă nevoile mereu schimbătoare ale zilelor, în desfășurarea activității. Tocmai această adaptare programatică, conștientă de acum și sistematică, la imperativele stadiului de astăzi al evoluției noastre naționale, a format preocuparea de căpetenie, problema principală a adunării dela Brașov. Din discursul de deschidere al președintelui, care a fost o hotărâtă și îndurerată chemare a tuturor energiilor vii ale neamului la „marea acțiune de solidaritate, de trezire din amorțirea de moarte a unei civilizații materialiste“, — acțiune statornică, fermă, constantă, care să înceapă cu tineretul, căruia să-i dea spiritul creștin și conștiința datoriei, și să se adâncească mai ales în sat, câmpul propriu de muncă al „Astrei“, care trebuie apărat de invazia orașului, — precum și din directivele și preocupările secțiilor, s'a văzut ceeace a ținut să constate Regele însuși: că, adeca, „Astra“ a priceput „ce este astăzi o problemă culturală“, care nu mai este o simplă „răspândire a cărții“, ci mult mai cuprinzătoare, totalitară.

„Cultura integrală a unui neam“, i-a zis Regele idealului înalt, care trebuie urmărit; „protecția și cultivarea întregului capital biologic național“, îi spune președintele „Astrei“. O poruncă de sinteză, de armonizare, în vremuri de cumplită destrămare și pulverizare.

Problema este, de sigur, grea. Prea vastă. Îmbrățișează enorm de mult. Totuși, recunoaștem, așa trebuie pusă astăzi. Cum se va putea realiza însă? „Astra“ și-a dat seama de greutatea. Nici nu vrea să facă această muncă singură. Vrea să o împartă cu toate societățile culturale existente. Și cu statul însuși. Accentuiază însă nevoia imediată, ca toate împreună

să lucreze armonic, în vederea unui program unitar, totalitar, precizându-se partea de contribuție și câmpul de activitate a fiecăreia. De aceea aderează, în principiu, la ideea *senatului cultural*, preconizat de d. ministru Gusti. — De altă parte se gândește la redreptarea interesului și însuflețirea de altă dată, pe care o avea Ardealul pentru munca culturală-națională. La sate, în primul rând. Referatul dlui prof. *Iuliu Hațieganu*, care se ocupă de tehnica propagandei culturale, are prețioase sugestii și îndrumări practice, de această natură. Incadrarea „*Șoimilor*” în „*Astra*”, pentru captarea tineretului, poate fi și ea de folos.

Așa a fost, în linii mari, adunarea „*Astrei*” și acesta este unghiul sub care își vede ea rolul pentru zilele noastre. Nu putem decât să-i dorim izbândă deplină!

Vizite folositoare. Dela granița apuseană ne sosește, cu întârziere, o corespondență mai lungă. Vrea să prindă icoana vieții religioase din două parohii fruntașe: *Holod* și *Vintiri*, din jud. Bihor, într'un instantaneu luat la sărbătoarea Adormirii Preacuratei.

Neputând publica prea lunga scrisoare, reținem din ea cu bucurie, că în ambele parohii, grație de sigur străduinței vrednicilor lor păstori, viața religioasă este înfloritoare. Au coruri bune, reuniuni de femei harnice, „*Agru*” activ și însuflețit. Astfel încercarea pocățiilor de-a pătrunde în ele nu putea isbuti. Și cei câțiva rătăciți din *Vintiri* sunt pe calea întoarcerii. Chiar fostul lor predicator, Ioan Dărăbant, s'a întors la dreapta credință, plângându-și rătăcirea.

Păr. profesor *L. Tăutu*, care a ținut să fie în mijlocul lor de Sfânta Maria Mare, vestind cu foc cuvântul Domnului în mai multe predici, a avut de sigur multă mângăere, văzând numărul mare al celor cari s'au apropiat de masa sfântă.

Ne bucurăm și noi, firește, de toate acestea. Deosebit vrem însă să subliniem altceva. Și anume: În dupăamiaza zilei de praznic, credincioșii din *Holod*, cu mic cu mare, în frumoasă rânduală, s'au înșiruit în proce-

siune religioasă, cu cruce și prapori în frunte, cu societățile religioase grupate fiecare sub steagul său și cântând mereu cântări religioase au mers la *Vintiri*, unde împreună cu credincioșii localnici, cari i-au primit cu mare bucurie și cu dangăt de clopote, cu toții s'au rugat și au cântat cinstitul *Paracelis* și au ascultat noul cuvânt înălțător ce li-s'a vestit de păr. Tăutu. Apoi, întăriți în credință, înălțați sufletește și mai strâns legați de frații lor din vecini s'au întors la ale sale, petrecuți, cale lungă, tot în procesiune religioasă, de acela pe cari îi cercetaseră. — Mai însemnăm doar atâta: *Holodenii* astă dată n'au făcut alta, decât au întors vizita pe care le-o făcuseră, anul trecut, în același chip, cei din *Vintiri*. — Și, la anul, de sigur, obiceiul va continua.

Și bine va fi. Poate-că n'ar strica să-l învețe și alții. Este o mare bogăție de roadă sufletească în astfel de vizite!

Sub călcâiul roșu

Puterea de viață a catolicismului spaniol

Cu prilejul celei dintâi Vineri a lui Iulie c., elementele antireligioase din Madrid stăruiau iarăși să-și arate ura lor contra bisericii catolice prin demonstrațiuni. Președintele societății catolice „*Accion Popular*”, d. *Gil Nobles*, protestă prin urmare contra acelor încercări în presa publică. Reținem: „Din circularele pretutindeni răspândite, cu provocățiuni împotriva bisericii catolice și spre acțiuni violente în contra ei, fiecare om știe ce trebuia să așteptăm. Persoane conducătoare ale guvernului au tocmit pe unii rătăciți cu sume mari de bani să producă pe străzile Madridului scene, de cari trebuia să se rușineze orice neam sălbatic. De pe balcoane au tras cu deasla bandiere și cunune, au spart geamuri și au vătămat în chipul cel mai josnic credința catolică. Toate acestea s'au făcut fără intervenirea poliției. Prezența ei pe stradă era chiar pentru demonstrații sălbatici cea mai bună garanție a nepedepsirii lor depolite. Noi cerem să ne fie învoit a trăi în pace.

Dar se pare că guvernul nu se învoiește cu această cerere. De aceea trebuie făcut responsabil pentru toate fărădelegile rușinoase următoare dintr'această constatare”.

Atâta inimosul *Gil Nobles*. Cu toate acestea prigonirea bisericii catolice în Spania are, în ciuda dușmanilor ei, drept urmare un progres strălucit al presei catolice zilnice. Edițiunea ziarelor catolice s'a încincit, în unele cazuri s'a înzecit. Ziarul catolic principal „*El Debate*” este astăzi fără îndolală ziarul cel mai mult citit și cel mai mult stimat în toată Spania. El apare în zilele de lucru în cinci edițiuni, cu zece pagine și *Duminecile* cu un adaos mare ilustrat cu 24 de pagine, în formatul cunoscut mare. Jurnalul s'a văzut nevoit a pune o nouă mașină de rotație, care într'o oră poate tipări șase zeci de mii de exemplare dintr'o ediție de 48 de pagine.

Un progres mare a făcut și un alt ziar catolic zilnic „*El Siglo Futuro*”. Numai cu puțin timp mai înainte avea o existență modestă și cunoscută numai unui număr mic de cetitori. Pe timpul lunilor din urmă edițiunea lui s'a putut desvolta mai mult decât înzecit. Chiar dimensiunea lui s'a mărit foarte. Spre a-l sprijini s'a întemeiat o nouă societate de acționari, cu un capital de 5 milioane de pesetas.

Nu mai puțin îmbucurător este progresul presei catolice în provincie. Profesorul *Herera* putu constata, că în toată lumea catolică nu este o organizație mai bună a presei catolice decât acum în Spania. Un număr de ziare catolice destul de mare a fost întemeiat. Așa de pildă la *Granda* și *Bajadoz*. Ziarele mai noi, abia existente până acum, au edițiuni mai mari și înrăurire în creștere. Succesul este cu atât mai remarcabil, cu cât presa catolică în Spania de doi ani, în ciuda libertății presei, are mult de suferit de șicanările și de apriga prigonire a guvernului socialist. Chiar cele mai mari jurnale catolice au fost oprite pentru un timp anumit. Redactorii și directorii ziarelor catolice au fost lipsiți de funcțiile lor publice. Unor ziare catolice, ca „*La Union*” în *Sevilla* și „*El Pueblo catolico*” în *Iaen*, li s'au

□ □ Foia „Unirii” □ □

Hristos la Roma

de Giovanni Papini

5.

Dar întâiul veac înainte de Hristos la Roma nu ne arată numai o Figură a lui Mesia, ci și un Profet.

Și de astădată nu sunt nici întâiul, nici singurul care îl văd.

Precum o Figură a lui Hristos care vine se poate găsi, după părerea mea, în cel mai mare erou roman, așa Profetul e, după judecata multor creștini, cel mai mare poet roman, *Virgil*.

Cunoașteți toți faimoasa eclogă a patra a *Bucolicelor*, unde se prevestește misterios nașterea unui prunc, a unui copil dumnezeesc, prin puterea căruia va începe o nouă epocă în lume:

„Iată a sosit vârsta din urmă a prorociei din *Cumae* — cânta *Virgil* — un lung șir de neamuri se înnoește, iată se întoarce *Fecloara*, se întoarce împărăția lui *Saturn*, iată un neam nou e trimis jos din înălțimea cerului”¹⁾.

Și poetul urmează spunând că dela el, dela acest copil, prin puterea lui, va veni această înnoire a lumii și descrie timpurile

noue cu imagini ce ne amintesc pe acelea ale profetilor evrei, în deosebi pe *Isaia*.

Incepând din primele veacuri toți creștinii — cu excepția Sfântului *Ieronim* — au crezut că prorocia *Bucolicelor* se refera la *Isus*.

În *Purgator* Stașlu povestește chiar lui *Virgil* cum l-a convertit cu acel cântec la credința creștină:

— *Din peșteri pe Parnas m'ai dus a beatu'n tîi de toți, și așa mi-ai fost deci mie tu, după Dumnezeu, lumina mea.*

Ai fost ca'n noapte-un om ce-având făclie în dosul său, lui nu-i e de folos, ci-arată calea celor ce-au să vie.

*Când timpul se prefac, strigare-ai scos, dreptatea și-aureul veac revine și un proaspăt neam din cer scoboară jos. Poet prin tine fui, creștin prin tine*¹⁾.

În jurul celor 63 de versuri ale eclogiei s'au scris milioane de cuvinte (cea mai mare parte fără nici un rost) și eu vreau să cercetez născocirile celor ce au voit să le tâlcuiască în atâtea chipuri.

Va ajunge să spunem că, în vreme ce întreg evul mediu credea că *Virgil* a prorocit venirea apropiată a lui Hristos, astăzi cei mai mulți dintre moderni vor să arate că minunatul copil trebuia să fie în adevăr fiul lui *Asinius Pollio*²⁾.

¹⁾ PURGATOR, XXII, 64—73.

²⁾ Să se vadă mai cu seamă studiile lui *J. B. Mayor*, *W. Warde Fowler* și *R. S. Conway* re-

Se întemeiază mai cu seamă pe faptul că acest prunc, devenit bărbat, s'ar fi fâlit că el este cel cântat de *Virgil*, dar această mărturie, postumă și nesigură, nu dovedește nimic, pentru că știm că *Asinius Gallus* a fost foarte vavitos și ambițios, încât aspira la împărăție și e firesc că a fost interesat să facă să se creadă că prorocia *Bucolicelor* a fost despre el.

Dar nimeni n'a lămurit încă, cum a putut *Virgil* care, când a scris ecloga nu era nici copil nici ramolit (a scris-o la treizeci de ani), cum a putut să făgăduiască o schimbare atât de supranaturală a lumii la nașterea fiului unui consul obscur¹⁾.

Mai bine mi se pare să amintesc ce spunea *Platon* despre poeți, care „spun multe și mari lucruri, fără să știe ce spun” și să rețin că *Virgil*, învrednicit prin puritatea și bunăvoința lui aproape creștinească, a avut, într'o clipă de inspirație, prevestirea marelui eveniment care după patruzeci de ani trebuia să se întâmple în grajdul din *Bethlehem*.

Toți câți au vorbit de ecloga a patra nu s'au gândit că *Virgil* a fost poet esențial religios.

După frumoasele și drepte dovezile aduse

unite sub titlul *Virgil's Messianic Eclogue* (*Londra*, *John Murray*, 1907) și *A. Bellestort*, *Virgile*, *Paris*, *Perrin* 1920 pp. 62 sqq.

¹⁾ Un Evreu, *S. Reinach* a fost nevoit să mărturisească: „Acest poem, în întregime religios, este ca dată cea dintâi operă creștină” (în ediția *Bucolicelor* p. 29).

impus amenzi mari spre a le aduce la bancrută. Dar cititorii acestor ziare catolice au dat dovezi mărețe ale stimei lor și au trimis de bună voie dări bănești așa de mari, încât întreceau chiar sumele amenzilor decretate. Așa presa catolică prin prigonire s'a înălțat în toate privințele.

Aceasta este cu atât mai îmbucurător, fiind că tocmai lipsa interesului pentru presa catolică era una dintre cauzele fatale pentru cari Spania catolică astăzi trebuie să sufere atâta din partea francmasonilor și marxștilor*).

P. Felix Wiercinski S. I.

Apostolie în dieceza Maramureșului.

Reuniunea de misiuni sfinte din eparhia noastră dela miază-noapte lucrează cu mult zor mântuirea sufletelor. Nici o ocazie prielnică n'a rămas neutilizată. Așa că la frumosul șir din trecut, mai poate adăoga un însemnat număr de lupte ale mântuirii, date în cursul lunii August.

În 12—16 August s'a înouit sufletește, prin cuvântul pâr. *Patriciu Trușăș* din Bala-Mare, parohia *Benesat* (jud. Sălaj), und s'au mărturisit 185 de inși. — Tot atunci a vestit cuvintele mântuirii în *Homorodul de mijloc* pâr. *Lazar Gherghel* din Ciocărlău. Numărul celor cari s-au apropiat de masa Domnului: 517. — Între cei 296 spovediți în *Copalnic Mănăstur* cu prilejul misiunilor conduse de pâr. *Ioan Turdean* din Sărari, în 26—29 August, s'au întors la Domnul și suflete cari de 10 ani îl uitaseră. — În aceleași zile, pâr. *Ioan Medan* din Măgureni a predicat în *Giurtelecul-Hododului*, cu mare rod sufletească. 544 mărturisiri. — Tot atunci în *Tâmbala* (jud. Satu-Mare) a vestit cuvântul mântuirii *P. Atanasie Maxim*

*) Publicăm aceste constatări ale pâr. Wiercinski, cunoscute în parte cetitorilor noștri, pentru că sunt deosebit de instructive pentru noi, cari ne tot sbatem, cu vorba, să ne organizăm cât de cât o presă acceptabilă și suportabilă, fără să fi putut trece la fapte. Așteptăm oare și noi ca, din pricina presei inexistente, să ajungem la situația Spaniolilor, petruca apoi, ca și ei, prin jertfe târzii și prea dureroase, să ne creem o »presă model«?

N. Red.

de Fustel de Coulanges, Boissier și Ferrero nu se mai poate trage la îndoială că *Eneida* e un poem, mai mult decât eroic: sacru, aproape teologic. Enea e un erou preot care, prin hotărâre cerească, are chemarea de a aduce zeii din Răsărit la Roma.

Întreaga capodoperă a lui Virgil e o epopee religioasă, care se desfășoară între cadre și subiecte religioase.

„Poezia sa — zice Boissier — pare că are câte odată accente creștine; se întâmplă să exprime simțiminte care, fără să fie cu totul străine păgânismului, nu sunt pe deplin comune, și se află în poemul său o culoare care nu e de loc aceea a altor opere inspirate de religiile vechi.

„Eroul său așa de trist, așa de resemnat, așa de neîncercător în puterile sale, așa de gata de toate jertfele, așa de ascultător de voința cerului, are oarecari trăsături de erou creștin“ 2).

Dar e și mai mult și mai bun. În timpul din urmă, mai cu seamă prin vrednicia lui Alessandro Chiappelli, s'au descoperit asemănări în adevăr extraordinare între *Eneida* și *Faptele Apostolilor*, între aventurile lui Enea, care din Răsărit vine cu zeii săi să întemeieze Roma, și între întâmplările Sfântului Pavel, care tot din Răsărit vine cu Dumnezeuul său răstignit să întemeieze noua Romă creștină.

*) BOISSIER, *La religion romaine d'Auguste aux Antonins*, Paris, Hachette, I, 265.

dela mănăstirea Bixadului. Reușita extraordinară a misiunilor se poate deduce din numărul celor cari s'au înouit sufletește în talna spovedaniei: 937. Cu acest prilej s'a sfințit și steagul Reuniunii Mariane și crucea Anului Sfânt.

Domnul să binecuvinteze această curată și rodnică apostolie!

În atențiunea pelerinilor. *Dorind reușită deplină și rânduială perfectă în desfășurarea minunatului drum al celor 120 călători la mormântul Sf. Petru rugăm și din partea noastră pe cititori să vestească numai decât cunoscuților, cari fac parte din numărul fericiților pelerinii următorul aviz important dat de conducerea pelerinajului:*

1. Întâlnirea participanților va fi Marți seara 26 Septembrie la orele 10, în sala de așteptare cl. II. gării din Oradea. Un birou va funcționa acolo pentru pelerini. (Piecarea la ora 1, noaptea de Marți spre Miercuri, după program.)

2. Fiecare persoană poate duce cu sine fără nici o autorizație bani până la suma de Lei 3000 ori în lei românești ori în orice fel de valută. (Este bine să fie schimbați în lire italiene și pengó.) Cine nu-i are schimbați, îi poate schimba la vamă ori (pentru pengó) în gară la Budapesta ori (pentru lire) în Veneția la orice bancă. Cei cari ar voi să ducă sumă mai mare nu o pot face fără de a-și câștiga personal autorizație dela Banca Națională.

3. Îmbrăcămintea ca acasă. Nu știm în acest an care va fi temperatura în Italia. Totuși probabil câteva grade mai cald decât la noi.

4. Fiecare este bine să aducă numai un geamantan (cufăr) cu schimburi etc. O servietă de mână pentru strictul necesar (la cazul că s'ar lăsa în vagon cufărul) — nu strică.

5. Notăm, că în audiență la Papa preoții vor îmbrăca talarul (reverenda), doamnele și domnișoarele, cât numai se poate, costum național, altminteri în negru și pe cap vâl negru; domni: frac ori haină neagră.

6. De dorit să se plece spovedit și împărțit și cu intenția curată de a cinști Patimile Domnului și de a câștiga toate roadele, indulgențele și binecuvântările Anului Sfânt.

Nu sunt numai asemănări vagi ale unui itinerar comun, ci paralelisme continue și uimitoare, care în anume puncte ajung până la identitatea amănuntelor 3).

Ce putem deduce din aceste paralelisme unice? Că Sfântul Luca ar fi copiat *Eneida*? Ideea e absurdă: mai întâi fiindcă Sfântul Luca, scriitor inspirat, n'avea nevoie de modele omenești și apoi pentru alt fapt încă și mai convingător, anume că Sfântul Luca a fost martorul ocular al celor ce povestește în *Fapte* și fiindcă cea din urmă călătorie a Sfântului Pavel din Cesarea la Roma e istoricește sigură, pe când aceea a lui Enea e fantastică și legendară.

Ne găsim în fața unui nou mister, încă și mai mare ca celce ni-l prezintă ecloga a patra. Excludând, ca neverosimilă și imposibilă imitarea Sfântului Luca de către Virgil, nu ne rămâne decât să presupunem, ca și în celălalt caz, o involuntară inspirație profetică în sufletul lui Virgil care, născocind plutirea sacralului purtător de zei, nu știa că anticipă descrierea călătoriei Apostolului Neamurilor — să se bage de seamă: a Apostolului Romanilor — a aceluia care aducea pe Dumnezeuul cel adevărat din Palestina la Roma.

Trad. Ioan Georgescu

*) A. CHIAPPELLI, *Virgilio nel Nuovo Testamento* (în »Atene e Roma« Ian. — Mart. 1919 pp. 1—14). Să se vadă de același *Gesù e Roma* (în »Nuova Antologia« 10 nov. 1928) care totuși se aseamănă numai după titlu cu scrierea de față.

Știri mărunte

Institutul Științelor Misionare. Încă la sfârșitul anului școlar trecut, Colegiul Urban de »Propaganda Fide« a deschis un institut al științelor privitoare la misiuni. În foarte scurtă vreme el s'a dovedit util. Nici nu se putea să mai rămână fără o organizație științifică domeniul atât de vast al cunoștințelor privitoare la marea cauză a evanghelizării celor din umbra morții. Mai ales sub domnia lui Pius XI, căruia lumea de pe acuma îi zice »Papa misiunilor«. — De aceea va fi salutată cu generală și unanimă satisfacție decretul Sf. Congregațiuni a Seminarilor și Studiilor universitare, publicat în »Osservatore Romano« din 11—12 Septembrie c. prin care pomenitul institut de pe lângă Ateneul Urban se instituie în mod canonic, ca școală înaltă a tuturor științelor, sacre și profane, necesare pentru misiuni. Noua școală se va numi: Institutum Missionale Scientificum și este înzestrat cu facultatea de a conferi grade academice, conform statutelor ce i-s'au dat.

Serbări mari la Bădăcin. La 10 Septembrie c. s'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui Ioan Maniu, tatăl dlui Iuliu Maniu. Mii de țărani din regiune și un foarte mare număr de intelectuali din toată țara a luat, din acest prilej, drumul Bădăcinului, unde pâr. episcop Valeriu Traian al Orăzii a celebrat, cu asistență strălucită, o sfântă liturghie și un parastas pentru odihna sufletului vrednicului judecător de pe vremuri, un sfetnic și îndrumător al vieții românești din acele părți de țară. — Tot atunci s'a binecuvântat piatra de temelie a casei naționale »Dr. Ioan și Clara Maniu«, ridicată prin strădaniile vrednice de toată lauda ale studenților sălăjeni dela universitatea Clujului, întru pomenirea ilustrilor părinți ai dlui Maniu. Serbările au fost înălțătoare și impresionante. Declarațiuni politice însă dl Maniu nu a făcut, socotind că nu se potrivește în atmosfera de seninătate a zilei.

Concordatul german ratificat. Dumineca, 10 Septembrie c. la orele 17.30 s'a făcut, cu ceremonialul protocolar obișnuit, în apartamentele Cardinalului Pacelli, schimbul de documente privind ratificarea concordatului încheiat între Sfântul Scaun și Germania. Anunțând acest moment istoric, »Osservatore Romano« mai observă că, înainte de această pecetluire definitivă a acordului încheiat, Vaticanul a cerut lămuriri și precizări asupra felului de interpretare și aplicare a lui. În special privitor la existența, activitatea și protecțiunea organizațiilor catolice, precum și la libertatea catolicilor germani de a trata în plină libertate și în presa catolică, doctrina de credință și morală catolică. — Guvernul Reichului a primit cu bunăvoință întâmpinarea și este gata să o discute, spre a se ajunge la deplin acord.

Apostolatul carității. »Săptămâna socială a catolicilor italieni« nu s'a mai ținut din 1928. Tradiția și-a reluat firul anul acesta. Este a 16-a. S'a ținut la Roma, în 3—9 Septembrie. Organizată de »Acțiunea Catolică«, a reușit admirabil. Participanții, aleși din toată Italia, în număr de 400, au trăit o săptămână de înălțare sufletească și de adâncă meditație. Tema centrală a discuțiilor a fost: caritatea. Cât se poate de potrivită cu mizeria socială a vremii și cu anul de grație excepțional, roadă a infinitei iubiri a Mântuitorului. Cei mai iluștri și mai competenți dintre aleșii Italiei au considerat, în conferențe neuitate, această temă sub toate aspectele: »Caritatea și ceasul de față«, »Acțiunea Catolică și operele caritative«, »Caritatea și viața individuală«, »Caritatea în istorie« etc. — La încheierea lucrărilor, Sfântul Părinte a primit pe participanți în audiență specială, sub-

liniind, »pe marginea lucrărilor«, între altele, caritatea în învățământ, care trebuie să se nască și să fie stăpânit pe deantregul de această virtute, cea mai mare între toate.

Un praznic al credinței. Racovița, frunzașă parohie bănățeană de lângă Buziaș, cu mănăstirea sa mare și frumoasă, este unul din centrele de închinare și pelerinaj ale Banatului. Și puterea ei de atracție sporește an de an. Acum, la sărbătoarea Nașterii Precuratei, nu mai puțin de 36 sate, din toată regiunea, au sosit, în cucernică rugă, cu preot și prapori în frunte, la acest izvor al tămăduirilor sufletești. Și slujbele strălucite la cari au asistat, cuvântările ce-au auzit, cântarea minunată a corurilor, cu bogăția darului de sus, au săvârșit adevărate minuni. Miile de pelerini s'au întărit în credință, s'au apropiat și înfrățit sufletește, și-au plecat inimile spre rugăciune și s'au curățit prin taina pocăinței. — Păr. episcop Alexandru al Lugojului și preotul local Atanasie Pantea, din râvna cărora a căpătat viață nouă acest loc de închinare, pot fi mulțumiți de roada muncii, care întrece așteptările. (I. T.)

Locale. Dumineca viitoare, întâia după Înălțarea sîntei Cruci, va predica în catedrală păr. *Nicolae Popp*, directorul școlii normale de învățători.

— Până la încheierea foii, *înscrisurile la școlile noastre* încă nu s'au terminat. Se vede însă și se știe de pe-acum, că puterea de atracție a probatelor noastre vetre de lumină nu a scăzut. Numărul elevilor cari le vor cerceta anul acesta, cu toată criza și imensele greutăți cari fac mai puțin ispititoare vraja învățaturii de carte, rămâne impunător.

Aroganță baptistă. Cititorii noștri cunosc, în mare, rânduețile regulamentului de funcționare a sectelor, publicat de curând de către ministerul cultelor. Au putut vedea, că numai sever nu este cu simpaticii noștri rățaciți și turburați. Li lasă în apele lor și le dă toată libertatea de închinare. Și propaganda li-se îngăduie. De sigur, observându-se marginile impuse de ordinea publică și respectul cuvenit altor culte. Credeți că »mucherii« noștri s'au bucurat? De loc! Bapțiștii țipă foc și cătran. Ei au înaintat ministerului un protest, în care spun, între altele, textual: »protestăm din ultima noastră energie și vestejim toate prigoni-rile religioase »vrednice de evul mediu«. — Bieții de ei, nu știu, evident, ce-o fi aia: »evul mediu«. Cert este însă, că vreau să strige tare. Așa cum n'ar fi îngăduit. Ministerul ar trebui să le răspundă, așa cum cere demnitatea unui stat românesc și creștin, pe care exaltații protestatari cearcă să-l distrame. O va face?

Telefonul „Unirii“

M. Sighet. Am primit strania »rugăciune a Omului pentru Om«, adresată »conducătorilor«, care nu vrea nici mai mult nici mai puțin decât »organizarea unui birou al fericii prin înțelepciune«, »așa ca să servească ideal raționalizarea întregii desfășurări vitale«. Regretăm că nu vom putea fi priintre »înțelegătorii fondatori cari răspund cu înțelegere acestui apel«. Deși autorul este un preot care, în lipsa altor ocupațiuni, a găsit peatră filosofală și mijlocul sigur de-a feriți pe toți și pe toate. — Dumnezeu să-i tie darul. Rugăm însă pe cei de aproape ai lui să-i fure peana. Altfel suntem expuși la un nou apel, tot atât de feritor!

I. Sibiu. Ortodoxia noastră este minunată și adorabilă în toate privințele. Cucernică, harnică, zelosă peste măsură, entusiastă etc. etc. De ce merge dar tot cam ca »racul? Asta-i enigmă numai pentru Dv. Simpaticii »Telegraști« au găsit de mult taina și pricina. Iată cum stă treaba: »Prefectul unui județ, care poate fi întreg ortodox, se întâmplă să fie unit (și ofi- ce-întâmplare sigură sub anumite guvernări!), iar șeful de organizație județeană, francmason; sau viceversa. Tot ca din întâmplare, într-o parohie din județ descălecă într-o bună zi o moașă sectară. La un loc fac o așa de armonioasă tovrășie când e vorba de a lovi în biserică ortodoxă. Primarul încă trebuie să samene cu prefectul sau cu șeful de organizație... Ce face preotul? Se sbate ca într-o plasă. — Simplu ca »bună-ziuă«. Uniții sunt de vină. Blestematul de ei ajuns prefecți, sunt una cu francmasonii și cu moașele pocăite. Rușine! — Alta e, de sigur, situația la afurisii de uniști. Să zicem, prin imposibilități și din cauza istoriei falsificate de Habsburgi, că ar exista un județ întreg de uniști. Și că acest județ ar avea un prefect sau șef de organizație ortodox. Ce

s-ar întâmpla? Răspund, cu nedesmințita mea minte »telegraștă«, primo: asta nu se poate. Secundo: dacă totuși s'ar întâmpla, respectul ortodox se face îndată unit, sau francmason, sau moașă baptistă (tot aia e!). Și dacă nu se face nici moașă, fuge din județ mîncând pămîntul și se face... »telegraștă« la Sibiu. Și dacă nici... ș. a. m. d.

B. Cluj. Faimoasele declarații politice ale păr. Manu au văzut lumina în »Erdélyi Lapok« din 12 Sept. Citiți-le singur și vă veți convinge că n'au dreptate cei cari vreau să găsească în ele numai decât »greșeli doctrinale, dogmatice, de neiertat«. Frazele incriminate sună așa: Aderenții dlui Maniu »călăresc pe rațiuni etice. Eu nu cred că din punct de vedere etic atitudinea grupului Vaida ar putea fi incriminată. Etica năzuințelor spre viața eternă diferă, fără îndoială, de etica politică. Aceea poate fi etica individului și poate sta liniștită pe temelurile principiilor biblice. Pe când etica politică se îndreaptă după nevoile pămîntești ale masselor și de aceea pleacă pe alte drumuri: machiavelice... După a mea părere, Vaida și așa zișii camariliști și Regele însuși, fac o politică bună pentru împrejurările de acum și asta-i esențialul. De aceea îi putem urma liniștiți. Cu etica lumii celeilalte, nu se poate face politică«. — De sigur, textul e categoric: două morale. Condamnabil. Dar este cu neputință ca păr. Manu să fi făcut declarațiile în acest fel. Foarte probabil n-a fost înțeles. Poate a glumit și, iarăși, gluma nu i-a fost pricepută. N'a spus doară tot atunci, și aceluiași gazetar, că mîncă pe toți parlamentarii aderenti ai dlui Maniu cari trec peste 20? Ei bine, se știe că sunt mult mai mulți. Se grăbește păr. Manu »să-i mîncă«? — Să fim deci calmi și să nu vedem pe toți pereții erezii.

Pentru absolvenții școlilor de meserii. Ni-se cere publicarea următoarelor: Congresul Societății Căminurilor Industriale a absolvenților Școlilor de Meserii de toate categoriile se va ține în zilele de 24, 25 și 26 Septembrie c. — Intre alte chestiuni foarte importante, se va reveni și asupra chestiunilor de ordin general discutate în marele Congres ce tot noi am ținut în anul 1923, chestiuni de cea mai mare importanță care au fost publicate și în importantul buletin »Universal« care apare la Geneva, intitulat »Informations Sociales«, apărut: Vendredi 23 Septembrie 1923, Nr. 13. Deci, orice absolvent de Școală de Meserii, de orice categorie, este dator să participe la acest mare Congres, scriindu-ne imediat la »Școala de Arte și Meserii« din Cartierul Principele Carol — București. — Dela noi vor primi imediat răspuns cu dreptul de reducere la tren pentru venire și înapoiere și aici pat gratuit. — (Comitetul).

Școala Superioară de Menaj „Sf. Tereza“
Cluj, Str. Avram Iancu Nr. 58.

Aviz școlar

Cu începutul anului școlar 1933-34, Congregația Surorilor „Sf. Maria“ a deschis la Cluj în str. Avram Iancu No. 58 o școală superioară de menaj, pusă sub ocrotirea Episcopiei de Cluj-Gherla.

Această școală, fiind singura de acest fel în Ardeal, are o foarte mare importanță pentru nevoile culturale din Transilvania, având menirea de a forma din viitoarele mame bune gospodine, pricepute conducătoare ale casei și competente educatoare ale familiei.

Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 413-1933, s'a aprobat convenția încheiată între Episcopia de Cluj-Gherla și Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor referitor la funcționarea acestei școli care a fost declarată »școală de stat cu caracter greco-catolic«. Asigurându-se pe deplin dreptul ei de publicitate, școala va putea elibera absolvenților ei diplome echivalente cu diplomele celorlalte școli ale Statului.

Școala are un curs elementar cu 4 clase și anul normal superior cu 2 ani. În anul școlar 1932-33 a funcționat cl. I și a IV din cursul elementar și anul I din cursul normal superior. Cu începutul anului școlar 1933-34 vor funcționa cl. I și II-a din cursul elementar, anul I și II din cursul superior.

La cursul inferior se primesc, în clasa I, absolvențele școlii primare, iar în cl. II elevele, cari au absolvat cl. I secundară, gimnaziul sau școala normală. În cursul superior se primesc fete cu bacalaureat sau diplomă de învățătoare

După absolvirea cursului inferior elevele vor face 2 ani de practică la Ploești sau Iași, de unde vor primi diplomă de maestră de gospodărie pentru școlile de me-

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

naj, fiind salarizate ca maestrele școlilor secundare. Absolvențele cursului superior vor obține diplomă de profesoare de gospodărie pentru școlile secundare, gimnaziul, școli normale, comerciale, profesionale, putând fi și profesoare de științele menajului la școlile de menaj de orice grad, fiind salarizate ca profesoarele școlilor secundare.

Activitatea ambelor cursuri se desfășoară prin lecțiuni practice și teoretice. Cursurile practice se predau înainte de masă în atelierele de bucătărie, spălat-călcăt, țesut și croitorie. Cursurile teoretice, cari împărtășesc elevelor cunoștințe generale și speciale de științele menajului, se predau după masă între orele 2-7.

Pe lângă elevele ordinare, cari trebuie să întrunească condițiile prevăzute mai sus și cari la absolvire vor primi o diplomă, se primesc și persoane cari nu reflectează la aceasta și vreau numai să se perfecționeze în unul din ateliere: bucătărie, spălat-călcăt, țesut, croitorie și lucru de mână. În ori care din aceste ateliere durata practicii nu poate fi mai mică de 3 luni. Practicantele pot primi o dovadă despre practica făcută și rezultatul obținut.

Cererile de primire se vor adresa Direcțiunii Școlii în Cluj, str. Avram Iancu Nr. 58, alăturându-se următoarele acte:

a) Pentru cursul inferior: 1. certificat de absolvire a școlii primare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

b) Pentru cursul superior: 1. Diploma de bacalaureat sau de învățătoare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

Amănunte se pot cere dela Direcțiune.

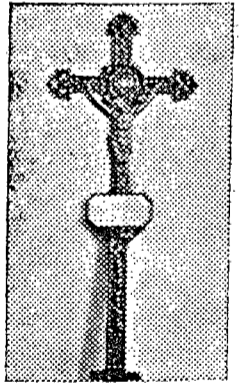
Direcțiunea Școlii Superioare de Menaj „Sf. Tereza“ Cluj, Str. Avram Iancu Nr. 58.
178 (1-2)

Anunț

Am onoare să aduc la cunoștință On. Preoștii că în prăvălia mea, pe lângă tot felul de obiecte bisericesti ca: odăjdii, prapori, potire, candelabre, cădelnițe, clopote, din cele mai bune materiale și cea mai fină calitate,

am și *Cruci* de ridicat în fața bisericilor pentru *Anul Sfânt*. Sunt fabricația mea, din fontă, vopsite negru, purtând chipul Domnului Hristos minunat bronzat. Mărimea: 110 pe 40 cm. Prețul 400 Lei bucata.

Notez că aceste cruci se pot fixa atât în lemn cât și în beton.

VASILE HOZA
Sibiu, Piața Mică

4-?

„Concepția superioară a vieții“ de O. Prohászka.

E o carte de cugetare adâncă și de amplu avânt spiritual. Apariția ei în Ungaria a fost un adevărat »eveniment.« (Nichifor Crainic, Calendarul nr. 441). Tipărită pe hârtie velină, 352 pagini, în format 8° mare, prețul 150 Lei. Se poate avea dela
Librăria Seminarială din Blaj
sau dela traducătorul

Ioan Rinea,
Hârseni, jud. Făgăraș

2-2